

SELONTEKO VUODEN 2023 TOIMINTAVARMUUDEN JA JATKUVUUDEN HALLINNASTA

Selonteossa arvioidaan eri osa-alueita liittyen sisäiseen valvontaan, riskienhallintaan sekä turvallisuusjohtamiseen.

Selonteon avulla voidaan saada kohtuullinen varmuus toiminnan lainmukaisuudesta, varojen turvaamisesta, toiminnan tuloksellisuudesta sekä taloutta ja tuloksellisuutta koskevien oikeiden ja riittävien tietojen tuottamisesta. Tarkoituksena on arvion kautta tunnistaa keskeisiä kehittämiskohteita liittyen erilaisiin valvonta- ja toimintatapamenettelyihin.

1. JOHTAMINEN, PÄÄTÖKSENTEKO JA VALVONTAKULTTUURI						
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Johto ja esihenkilöt huolehtivat sisäisen valvonnan toteuttamisesta ➤ Toimialueen johtaminen tukee läpinäkyvyyttä päätöksenteossa ja rakenteet tukevat sisäistä valvontaa ➤ Hyvä hallintotapa on toteutunut organisaation toiminnassa ja päätöksenteossa (Toimialueen rakenne, toimivalta ja vastuut on määritelty asianmukaisesti, Toimintaa ohjaavat säännöt, ohjeet ja päätökset ovat ajan tasalla) ➤ Työyhteisö kannustaa keskusteluun sekä kehittämis- ja epäkohtien esille nostamiseen 						
Ei ole toteutunut	□1	□2	□3	☒4	□5	On toteutunut erinomaisesti
SELONTEKO JA PERUSTELUT:						
<p>Tarkastelu koskee kunnan johdon toimintoja. Rakenne, toimivalta ja vastuukysymykset ovat selviä toimialueella. Tuusinfon osalta tunnistetaan, että toimintojen kokonaisuohjeistus ja käytännöt otetaan tarkasteluun ja päivitetään tarpeen mukaan. Viestinnän markkinoinnin budjetointikäytäntöjä ja seurantaa täsmennetään.</p>						

2. RISKIENHALLINTA						
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Riskienhallinnan vastuut ja tehtävät ovat selkeitä. ➤ Riskien tunnistaminen, hallintatoimien määrittely, vastuuttaminen ja raportointi on toteutunut toimialueelle keskeisillä osa-alueilla. ➤ Riskienhallinta on toteutunut osana talouden ja toiminnan suunnittelua sekä seurantaa. 						
Ei ole toteutunut	□1	□2	□3	☒4	□5	On toteutunut erinomaisesti
SELONTEKO JA PERUSTELUT:						
<p>Riskienhallinnassa olemme olleet mukana tavoitteiden asetantaan ja kunnan riskienhallinnan kokonaisuuteen liittyvässä riskien tunnistamisessa ja arvioinnissa. Parhailtaan on käynnissä kuntatasoinen sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja turvallisuusjohtamisen kokonaisuuden tarkastelu ja kehittäminen.</p>						

3. TOIMIVALTA JA VALVONTATOIMENPITEET						
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Tietojärjestelmissä on työtehtävien mukaiset käyttöoikeudet ➤ Toimivalta ja hyväksymisoikeudet on eriytetty asianmukaisesti ja sijaisjärjestelyt ovat ajan tasalla ➤ Toimielinten ja viranhaltijoiden toimivaltaa on noudatettu niin päätöksenteossa ja taloudessa ➤ Sisäisen tarkastuksen osoittamat toimenpiteet on toimeenpantu ➤ Sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen, riskienhallinnan ja henkilöstön havainnot on käsitelty ja niiden perusteella on ryhdytty tarvittaviin toimenpiteisiin ➤ Avustuskohteisiin on kohdistettu ohjeidenmukaiset valvontatoimenpiteet 						

Ei ole toteutunut	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☒ 4	☐ 5	On toteutunut erinomaisesti
SELONTEKO JA PERUSTELUT:						
<p>Toimivaltakysymykset ovat toimialueella selkeät. Käyttöoikeuksien oikeellisuus ja ajantasaisuus varmistetaan kevään 2024 aikana.</p> <p>Osallistuvaa budjetointia koskevan sisäisen tarkastuksen toimenpidesuositusten osalta kehittämistoimenpiteet tehdään vuoden 2024-2025 aikana.</p> <p>Vuonna 2022 tehtiin avustusten sisäinen tarkastus, jossa ei havaittu olennaisia puutteita avustuskohteissa. Vuoden 2023 aikana läpiviety avustusuudistus, jonka osalta seurantaa voidaan tehdä tulevina vuosina.</p>						

4. TIETO JA VIESTINTÄ						
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Toimialueen toiminnasta ja taloudesta on käytettävissä oikeat ja riittävät tiedot toiminnan häiriöttömyydestä, tavoitteiden saavuttamisesta, toiminnan lainmukaisuudesta ja riskienhallinnasta. ➤ Toiminnasta ja taloudesta viestitään säännöllisesti ja riittävässä laajuudessa ➤ Poikkeustilanteissa on käytettävissä selkeät viestintäohjeet 						
Ei ole toteutunut	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☒ 5	On toteutunut erinomaisesti
SELONTEKO JA PERUSTELUT:						
<p>Kunnan johdossa viestintä on monipuolista ja laaja-alaista ja poikkeustilanteiden viestintäohjeet ovat ajan tasalla. Kriisiviestintäohjeiden päivitys on jatkuvaa ja kriisiviestintäkoulutusta tullaan järjestämään vuoden 2024 aikana. Valmiusharjoitusten yhteydessä kriisiviestintä on keskeinen osa harjoitusten toteutusta.</p>						

5. HANKINNAT, OMAISUUS JA SOPIMUKSET						
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Toimialueen hankinnat on järjestetty tehokkaasti ja hankintatarpeet on ennakoitu ➤ Toimialueen sopimushallinta on järjestetty asianmukaisesti, sopimushallinnan ohjeiden mukaisesti ja sopimusten yhteyshenkilöiden tiedot ovat ajan tasalla ➤ Sopimusten toteutumista valvotaan ja niitä noudatetaan ➤ Varautumisen näkökulma on huomioitu hankinnoissa ja sopimuksissa ➤ Toimialueen omaisuudesta on huolehdittu ja vastuut omaisuuden osalta ovat selkeät 						
Ei ole toteutunut	☐ 1	☐ 2	☒ 3	☐ 4	☐ 5	On toteutunut erinomaisesti
SELONTEKO JA PERUSTELUT:						
<p>Viestinnän ja markkinoinnin sekä Tuusinfon osalta voimassa olevat sopimukset ja niiden ajantasaisuus kartoitetaan vuoden 2024 aikana.</p>						

6. EETTISET MENETTELYTAVAT

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Toimialueella noudatetaan ohjeistusta ulkopuolisen tarjotessa lahjaan tai lahjaan verrattavaa hyödykettä ➤ Toimintaohjeet ovat selkeät väärinkäytösepäilyissä ➤ Esteellisyytilanteet ennakoidaan ja tunnistetaan esim. päätöksenteossa ➤ Sivutoimien vaikutukset on tunnistettu toiminnalle 						
Ei ole toteutunut	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☒ 4	☐ 5	On toteutunut erinomaisesti
SELONTEKO JA PERUSTELUT:						
Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta ohjeet kerrataan vuoden 2024 aikana yksiköissä.						

7. TURVALLISUUSJOHTAMINEN						
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Turvallisuusjohtaminen on osa organisaation strategista suunnittelua ja päätöksentekoa. ➤ Erilaiset uhkat ja niiden vaikutukset toimintaan on huomioitu, kriittiset toiminnot on tunnistettu. ➤ Toimialueella on selkeät ja ymmärrettävät varautumissuunnitelmat, jotka koskevat erilaisia skenaarioita ➤ Resursseja kohdennetaan turvallisuuteen ja turvallisuustoimenpiteisiin ➤ Turvallisuus ja henkilöstöjohtaminen ovat kytköksissä: Henkilöstön koulutus, tietoisuus ja osallistuminen turvallisuuskysymyksiin toteutuu ➤ Jatkuvuudenhallinta on osa henkilöstön koulutusta ➤ Jatkuvuudenhallintatoimenpiteiden tehokkuutta seurataan ja arvioidaan sekä päivitetään aina tarvittaessa 						
Ei ole toteutunut	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☒ 4	☐ 5	On toteutunut erinomaisesti
SELONTEKO JA PERUSTELUT:						
Kunnan johdon turvallisuusjohtamisen, varautumisen, jatkuvuudenhallinnan ja viestinnän käytännöt ja päivitystyö on jatkuvaa ja tavoitteellista. Turvallisuusjohtamisen kehittäminen on vuoden 2024 painopisteitä. Turvallisuusjohtamisen sisäinen tarkastus tehdään keväällä 2024.						

Viimeisessä osassa toimialue tekee yhteenvedon edellä mainituista kokonaisuutena. Kokonaisarvion lisäksi määritellään kehitettävät osa-alueet, joihin tullaan kohdistamaan kehittämistoimenpiteitä toimintavarmuuden ja jatkuvuuden hallinnan turvaamiseksi.

KOKONAISARVIO TOIMINTAVARMUUDEN JA JATKUVUUDEN HALLINNASTA						
Ei ole toteutunut	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☒ 4	☐ 5	On toteutunut erinomaisesti
KEHITETTÄVÄT OSA-ALUEET:						
Kehitettävät osa-alueet on kirjattu kohtiin 1-7.						

Selonteko tulee käsitellä toimialueen johtoryhmässä sekä viedä tiedoksi vastuulliselle toimielimelle.